ગણિત

12

બીજગણિતીય પદાવલી

- વિદ્યાર્થીઓને સંખ્યા અને ચલ સાથેની બીજગિલતીય અભિવ્યક્તિ વિશે ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરાવવો. સમીકરણ વિશે યોગ્ય માર્ગદર્શન પૂરુ પાડવું.
- જરૂરી પૂર્વજ્ઞાનની ચર્ચા પ્રકરણ નં. 4 સાદા સમીકરણમાં થઈ ગયેલ છે.

13

ઘાત અને ઘાતાંક

- વિદ્યાર્થીઓને ચાર ગાણિતિક ક્રિયાઓ તેમજ પુનરાવર્તિત સરવાળા તરીકે ગુણાકારનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરાવી પુનરાવર્તિત ગુશાકાર સમજાવવું.
- જરૂરી પૂર્વજ્ઞાનની ચર્ચા અગાઉના પ્રકરણોમાં થઈ ગયેલ છે.

14

સંમિતિ

- વિદ્યાર્થીઓને આકાર અને મૂળાક્ષરની રૈખિક સંમિતિ વિશે ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરાવવો.
- પરાવર્તન અને સંમિતિ બાબતે યોગ્ય માર્ગદર્શન પૂર્ પાડવું.

પ્રશ્ન-1 આપેલ આકૃતિ અને મૂળાક્ષરોમાં સંમિતિની રેખા દોરો.

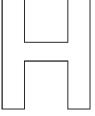
(i)

(ii)

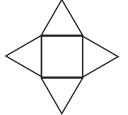
(iii)

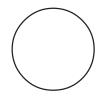
(iv)

(v)

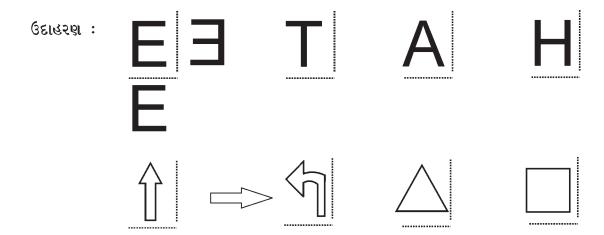

(vi)

80

પ્રશ્ન-2 આપેલ મૂળાક્ષરો અને આકારો માટે નીચે અને બાજુમાં આપેલ રેખાને સંમિતિ મળતું પ્રતિબિંબ દર્શાવો.

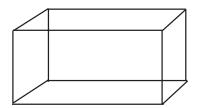
પ્રશ્ન-3 અંગ્રેજી મૂળાક્ષરો A, B, ... Z માંથી કયા મૂળાક્ષરોનું પ્રતિબિંબ મૂળ અક્ષર જેવું જ રહે છે ?

15

ઘનાકારોનું પ્રત્યક્ષીકરણ

- વિદ્યાર્થીઓને વર્તુળ અને ગોળા દ્વારા દ્વિપરિમાણીય અને ત્રિપરિમાણીય આકારોનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરાવવો.
- વિવિધ ઘનાકારોની સમજ આપવી.

પ્રશ્ન-1 અહીં દર્શાવેલ લંબઘનના ફ્લક, ધાર અને શિરોબિંદુઓની સંખ્યા લખો.

ફલક .			
ધાર _			

શિરોબિંદુ _____

English

	13. I Can.	• •	
• f	ોચે આપેલ પ્રશ્નોમાં આપને લાગું પડતાં જવાબ ા	સામે [	√ ની નિશાની કરો.
ઉદાહ	२९ : Can you read English ?		
	√ Yes, I can.		
	No, I can't.		
(1)	Can you dance ?	(6)	Can you fly ?
	Yes, I can.		Yes, I can.
	No, I can't.		No, I can't.
(2)	Can you sing a bhajan ?	(7)	Can you lift a heavy bag?
	Yes, I can.		Yes, I can.
	No, I can't.		No, I can't.
(3)	Can you jump ?	(8)	Can you catch a ball ?
	Yes, I can.		Yes, I can.
	No, I can't.		No, I can't.
(4)	Can you swim ?	(9)	Can you draw a picture ?
	Yes, I can.		Yes, I can.
	No, I can't.		No, I can't.
(5)	Can you climb a tree ?	(10)	Can you drive a car ?
	Yes, I can.		Yes, I can.
	No, I can't.		No, I can't.
		<u>L</u>	
†			
1			
98			Ninety eight

14. Can You Do It?

• શિક્ષકની મદદથી નીચે આપેલા Rhyme નું અભિનય સાથે ગાન કરો.

I am jumping.

I am jumping, look at me.

Can you jump as I do?

Yes, I can. Yes, I can.

I am dancing.

I am dancing, look at me.

Can you dance as I do?

Yes, I can. Yes, I can.

I am sleeping.

I am sleeping, look at me.

Can you sleep as I do?

Yes, I can. Yes, I can.

15. Yesterday And Now

 અહીં બે ફકરા ભેગા થઈ ગયા છે. વાક્યો વાંચો અને સમજીને છૂટા પાડી પાછળ આપેલ કોઠામાં અલગ અલગ નોંધો.

Today is Uttarayan. Now, we are celebrating Uttarayan. Before three month, we celebrated Diwali. My sister Reena is making *til-laddus*. My brother Nirav made flowerpot for our house. He was at home. Today, Nirav is not at home. He is with his friend. My mother is preparing *Undhiyu*. She prepared a *Mohanthal* for Diwali. We prepared Diwali cards for our friends. My father is helping my mother now. I am enjoying the music on the music player. I am flying kites with my friends. Our relatives visited our house on Diwali. Reena enjoyed *antakshari* with her friends.

. [	1		
<u> </u>			
į			
	Ninety nine		99

• ફકરાના આધારે કોઠામાં વિગતો લખો.

Now	Three months ago
celebrating Uttarayan	celebrated Diwali

16. A Visit to Museum

નીચેનો ફકરો વાંચો, સમજો ત્યારબાદ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

Last sunday, Tarak visited museum with his freinds. They reached there at 10 o'clock in the morrning. They saw chairs, tables and cots of old times. They also saw coins, swords, knives. They enjoyed a lot. They returned home joyfully.

•			
<u> </u>			
	I	- 1	

(2)	Whe	n did they	reach museu	ım ?				
(3)	List	the things t	hey saw in	the museum	ı ?			
(4)	Did	they visit m	nuseum on	Wednesday '	?			
(5)	Find	out the sin	nilar word o	of 'come bac	ck' from the p	oaragraph.		
			17	. Are \	ou Pres	sent?		
•	નીચેનું	, કોષ્ટક જોઈ	પ્રશ્નોના જવા	ાબ લખો.				
	No.	Name	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday
	1.	Dinesh	A	A	P	A	P	P
	2.	Nila	Р	Р	Р	A	Р	Р
	3.	Guru	P	A	A	A	P	P
	4.	Karan	P	P	P	Р	P	Р
	5.	Geeta	P	P	P	Р	P	A
		Present Absent						
	Ē							
Î		j						
J								
	One l	nundred one						101

ઉદાહ	રણ : પ્ર	Tho was absent on M	Ionday ?		
	D	inesh was absent on	Monday.		
(1)	Who w	as absent on Saturda	у ?		
(2)	When v	was Nila absent ?			
(3)	Who w	as present on all day	vs ?		
(4)	Who w	as present on Wedne	sday ?		
(5)	Were th	ne students present or	n Friday ?		
		18. Hu	m Saath - S	aath Hain	
•	નીચે આ	પેલ ઉદાહરણ મુજબ અ	ાપેલ શબ્દને ધ્યાનમાં રા	ખી તેની સાથે સંલગ્ન	શબ્દો લખો.
	ઉદાહરણ				
	sun	school	mango	green	shop
	↓	\	\	*	\
	hot ↓	J.		J.	
	tea		·	<u> </u>	
	↓	\	\	<u> </u>	\
	milk				
	$\downarrow$	\	\	<u> </u>	\
	cow				
$\cap$				j.	
100					
102	2				One hundred two

• નીચે આપેલ કોષ્ટકમાંથી ફળ અને શાકભાજીના કુલ અગિયાર નામ શોધો.

P	A	R	S	U	С	A	R	R	О	Т	L	Q
J	Е	С	Т	R	A	В	P	M	F	A	В	P
О	N	I	О	N	D	A	P	P	L	Е	A	О
K	M	В	M	A	N	G	О	R	Е	Р	R	Т
В	A	N	A	N	A	Е	Т	Y	M	О	Т	A
Е	W	A	T	Е	R	M	Е	L	О	N	Z	T
Е	P	R	О	V	Y	О	R	A	N	G	Е	О
Т	С	О	G	S	I	M	Р	S	О	N	R	W

						Т		T					1	Т	T			Т	Т	Т			1	Ī	ı							Ī	Ī	T	Ī	Ī	T	Т	T	Ī	Ī	T	Т									Т	Т	T	Ī	T	Ī	T	Т					ī	Ī	Ī		П							
	П			Т		т	T	T			T	T	T	т	T		T		т				T	T								T	T	т	Ť	T	т	т	Ť	T	T	T							7	T	T	т	T	T	T		T	T	т					Т				П							
						I	Т	T			П	T	Ŧ	Т	T		T		Ι.	44	•	×	T	I			-	N				I	I	A	Τ	Τ	Ŧ	Т	Ι	Τ	Τ	П			'n	Г	ш		П	T	T	Т	Т	T	Τ		Τ	Τ	I									П							
								T			П	Т		Т	T				Т		ш	Т	Ш	Т			Λ	Ν				П	Ι.	۸.	V	1	÷	d	V.	Т	T	1	П	п	г	П	d	N		4	Т	Т	Т	Т	Т		Т	Т	Т					Е											
						Т	Т	T			Т	Т	T	Т	T		Т		Т	П	•		Т	Т			$\mathbf{Z}$	v	V			Т	Z	4	К	Т	П		п	Т	Т	Т	П	п		П	П	п	4	=	T	Т	Т	Т	Т		Т	Т	Т					Т				$\top$							
	П	Т	Т	Т	П	Т	Т	Т			Т	Т	Т	Т	Т		Т		Т	П		7	4	ы		7	Т	٦	Ν	4	N	Т	I	т	v	V	п	ı	г		Ŧ	Т	П	ш		ш	П	П	ч	Ш	T	Т	Т	Т	Т		Т	Т	Т									Т	TT	TIT	TIT				
$\overline{}$	П	Т	П	т	П	т	т	т			Т	т	Т	т	т		Т		т	Т	П		Т	Т		Т	Т	Т		П	71	Т	Т	т	Т	Т	т	Т	Т	J	Т	т	Т	Т	Т	П	П	7	П	П	Т	т	Т	т	Т		Т	т	Т					т				т	11		1111	1 1 1 1 1			
	П	П	П	Т	П	т	Т	Т		П	Т	Т	Т	т	т		Т		Т	Т			Т	Т						7	П	Т	Т	т	Т	Т	т	Т	Т	Т	Т	т					П		Т	Т	Т	т	Т	т	Т		Т	т	Т					Т				т	$\overline{}$					 	
-		7		_		7	7	7			-	7		т	T		$\neg$		7				7	┱								7	т	т	т		┰	т	т	т	т								7	7	$\neg$	$\neg$	т	$\top$	т		т		7																

• કૌંસમાં આપેલ શબ્દો પૈકી યોગ્ય શબ્દ પસંદ કરી નીચે આપેલ ખાલી જગ્યા પૂરો.

(a, an, the)

One hundred three

	(,	an, the)			
(1)	Man	nta has	red car.	(6)	My brother can recite Gita.
(2)	I hav	ve	blue pen.	(7)	Rehan went to see his uncle in hospital.
(3)	Meh	ul has	envelope.	(8)	Roshan visited Tajmahal last week.
(4)	He 1	ives near	SBI bank.	(9)	There was owl in our garden.
(5)	Balje	eet had	orange.	(10)	The story came to end.
	,	V			
	/ L			+	
V	1				

103

20	Singula	r - Pl	ural	
20.		·/	ulal	

•	નીચે આપેલ શબ્દોના બહુવચન લખો.					
(1)	Stall	(6)	Foot			
(2)	Hen	(7)	Bench			
(3)	Postman	(8)	Ox			
(4)	Child	(9)	Deer			
(5)	Wife	(10)	Box			
	21. To	omorro	)W			
•	આપની શાળામાં આવતી કાલે 'Teachers' l	Day' ની ઉજ	વણી કરવાની	છે તો આપ	ા શું કરશો?	
ઉદાહ	રણ : I will celebrate the teachers day.					
	[Helpline: teach, wear, clean, le	earn, read, h	elp, decorat	e, observe		
(1)						
(2)						
(3)						
(4)						
(5)						
(6)						
١ ٨	, W					
$\backslash /$	V = = = = = = = = = = = = = = = = = = =	<i>i</i>		-	A.	
٧	v					
					P.	
104	4			One	hundred four	

(7)				
(8)		22.	Let's Ask	
•	"Wh-" શબ્દોનો	યોગ્ય ઉપયોગ કરી પ્રશ્ન	ાવાક્યને પૂર્ણ કરો.	
(1)		_ is your favourite	teacher ?	
	(A) What	(B) Why	(C) When	(D) Who
(2)		_ are you from ?		
	(A) Where	(B) When	(C) Who	(D) What
(3)		_ are you going to I	Mumbai ?	
	(A) Who	(B) What	(C) When	(D) Which
(4)		_ did you go to Gar	ndhinagar ?	
	(A) What	(B) Who	(C) When	(D) Which
(5)		_ do you go to scho	pol ?	
	(A) When	(B) Where	(C) What	(D) Who
(6)		_ are you crying?		
	(A) Where	(B) What	(C) Why	(D) When
(7)		_ are you late today	?	
	(A) Why	(B) Where	(C) Who	(D) What
(8)		_ do you eat in mea	nd-day-meal ?	
	(A) When	(B) What	(C) Where	(D) Whose
	, X			
X				<u> </u>
•				
	One hundred five			105

•	કૌંસમાં	આપેલ 'Wh'-	word નો ઉપયોગ	કરી પ્રશ્ન બનાવો.			
ઉદાહ	રણ :	Kaya is readi	ng a book. (Wha	t)			
	$\rightarrow$	What is Kaya	reading?				
(1)	Rahul	and Gopal ar	e going to school	l. (Where)			
$\rightarrow$							
(2)	Rekha	is teaching E	English. (Who)				
→ (3)	They will cook food in the evening. (When)						
	There is a fountain in the garden. (What)						
(5) →	Vikram	ı is riding a	bicycle. (What)				
			23.1	Let's Join			
•	નીચે અ	ાપેલા ખાલી જ	ગ્યામાં 'and' અને	'but' નો યોગ્ય ઉપ	ાયોગ કરી ખાલી જ	ગ્યા પૂરો.	
ઉદાહ	રણ : (	1) I am a s	inger <u>and</u> a playe	er.			
	(2	2) We playe	ed well <u>but</u> we lo	ost the game.			
(1)	I can s	sing	dance.				
(2)	I can 1	run	I can't swi	m.			
		U					
	1 🔚						
106					On	e hundred six	

(3)	He has black red color pens.							
(4)	I am fat I can run very fast.							
(5)	I like water milk.							
(6)	Heer Kavita My best friends.							
(7)	I like singing I can't sing.							
(8)	My father mother are very good.							
(9)	He was small strong.							
(10)	He can swim can't fly.							
(11)	John Shahil are best friends.							
(12)	I am sorry I can't help you.							
(13)	I like to play it's hot.							
(14)	She is brave clever.							
(15)	I ran fast I missed the bus.							
(16)	I can play cricket kho-kho.							
(17)	You are smart you are very lazy.							
(18)	Fish can swim not walk.							
(19)	The movie is in black white.							
(20)	Smita is intelligent she could not solve this riddle.							
У	у — — — — — — — — — — — — — — — — — — —							
One hundred seven								